

Државната комисија за жалби по јавни набавки во состав: Маја Малахова – претседател, Елита Шуки – заменик претседател, Сузана Раваноска - член и Томо Томовски – член, врз основа на член 200 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „ЕУРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, наш број 08-350/1 од 28.05.2018 година изјавена против поедноставената тендерска документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.05-895/2/2018, за набавка на услуги – осигурување на имот и ПМВ (автоодговорност), на договорниот орган Агенција за разузнавање на Република Македонија, врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 и став (3) и (4), член 228 став (2), (3) и (7) од Законот за јавните набавки (Службен весник на Република Македонија бр.27/2015, бр.78/2015, 192/2015, бр.27/2016, бр.120/2016, бр.165/2017 и 83/2018), на 26^{-та} Седница одржана на ден 06.06.2018 година го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „ЕУРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, изјавена против поедноставената тендерска документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.05-895/2/2018, за набавка на услуги – осигурување на имот и ПМВ (автоодговорност), на договорниот орган Агенција за разузнавање на Република Македонија, **СЕ УВАЖУВА.**

2. СЕ ПОНИШТУВА постапката по Огласот за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.05-895/2/2018, за набавка на услуги – осигурување на имот и ПМВ (автоодговорност), на договорниот орган Агенција за разузнавање на Република Македонија.

3. СЕ ЗАДОЛЖУВА договорниот орган на жалителот да му ги надомести трошоците на жалбената постапка во висина од 250,00 денари на име административна такса и надомест за водење на постапка во висина од 6.150,00 денари, **во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.**

4. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно.**

Образложение

Економскиот оператор „ЕУРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, изјавил жалба против поедноставената тендерска документација, изготвена по Огласот за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.05-

895/2/2018, за набавка на услуги – осигурување на имот и ПМВ (автоодговорност), на договорниот орган Агенција за разузнавање на Република Македонија, поради сторена битна повреда на одредбите за постапката за доделување на договор за јавна набавка, спротивно на одредбата од член 210 став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки, а во врска со тендерската документација на постапката за доделување на договор за јавна набавка која не е во согласност со Законот за јавните набавки и доведе до дискриминација на економските оператори и ограничување на пазарната конкуренција.

Во одговорот на жалбата договорниот орган наведува дека поднесената жалба е неоснована во целост и бара како таква да се одбие.

Државната комисија за жалби по јавни набавки во текот на жалбената постапка ги изведе писмените докази и тоа: жалбата, одговорот на жалбата доставен од страна на договорниот орган, одлуката за јавна набавка, огласот, тендерската документација, записникот од отворањето на понудите, како и останатата документација приложена во предметот, при што врз основа на член 220 став (1) алинеја 6 од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е основана.

Од увидот во доставените списи на предметот и испитувајќи ги жалбените наводи, Државната комисија за жалби по јавни набавки ја утврди следната фактичка состојба:

Договорниот орган објавил Оглас за барање за прибирање на понуди над 5.000 евра бр.05-895/2/2018, за набавка на услуги – осигурување на имот и ПМВ (автоодговорност), за што претходно била донесена Одлука за јавна набавка бр.05-895/1 од 08.05.2018 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки и во Службен весник на Република Македонија. Набавката била делива, а договорниот орган во тендерската документација предвидел докажување на лична состојба, способност за вршење професионална дејност, економска и финансиска способност и техничка или професионална способност, како критериум за избор ќе се користи најниска цена, постапката се спроведувала во електронска форма и завршила со спроведување на

електронска аукција. Од понудувачите било побарано да достават Изјава за независна понуда и Изјава за сериозност.

До крајниот рок за поднесување на понудите 22.05.2018 година до 11:00 часот пристигнале вкупно 4 (четири) понуди, за што бил составен Записник од отворањето на понудите бр.05-895/7 од 30.05.2018 година.

Незадоволен од поедноставената тендерска документација, жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор „ЕУРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје.

Постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, Државната комисија го утврди следното:

Жалителот во жалбата наведува дека договорниот орган во тендерската документација по Огласот бр.05-895/2/2018, поставил критериуми за утврдување на способноста на економските оператори (економска и финансиска состојба и техничка или професионална способност) кои се несразмерни и неповрзани со предметот на јавна набавка и во спротивност со ставот 2 од член 144 од Законот за јавните набавки. На овој начин договорниот орган сторил повреда на материјалното право, односно ги прекршил одредбите од член 2 од Законот за јавните набавки, каде во ставот 1 алинеите 1 и 2 недвосмислено е наведено дека со Законот за јавните набавки се обезбедува конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори. Економска и финансиска состојба, - со цел економските оператори да се квалификуваат како способни за извршување на предметниот договор за јавна набавка, во точка 8.3 од Поедноставената тендерската документација. Договорниот орган ги предвидел следните минимални услови: „Минимален износ за утврдување на економската и финансиската состојба е економскиот оператор да остварил вкупна бруто полисирана премија од најмалку 2.000.000.000,00 денари во последните 3 (три) години.“. Овој услов за утврдување на економска и финансиска состојба на понудувачот, освен што бил дискриминаторски и ја оневозможувал конкуренцијата, истиот бил контрадикторен на законската регулатива во областа на осигурувањето како и воопшто на начинот на функционирање на пазарот на осигурување во РМ. Имено, согласно Законот за супервизија на осигурување - Пречистен текст (Службен весник на РМ бр.30 од 29.02.2012 година), односно член 12 од истиот, друштво за осигурување е акционерско друштво кое има дозвола од Агенцијата за супервизија на осигурување за вршење работи на осигурување. Понатаму, во одредбите од член 31 до 34 се предвидени условите кои секое акционерско друштво мора да ги исполнува за да добие дозвола за вршење работи на осигурување од страна на Агенцијата за

супервизија на осигурување. Во членовите 158-а, 158-б, 158-с се предвидени надлежностите на Агенцијата за супервизија на осигурување како самостојно и независно регулаторно тело. Понатаму, во делот Супервизија на друштвата за осигурување (член 159-225 од Законот за супервизија на осигурување) е предвиден начинот на спроведување на супервизија над друштвата за осигурување и тоа преку перманентна вонтеренска супервизија на работењето на друштвата, со теренска (целосна или делумна) супервизија на работењето на друштвата за осигурување, како и со одредување мерки на супервизија во согласност со законот (наредба за отстранување на незаконитостите, одземање на дозволата, поднесување на предлог за покренување на прекршочна постапка, спроведување на ликвидација на друштвото, поднесување на предлог за отворање на стечајна постапка и слично). Во врска со финансиската контрола која Агенцијата за супервизија на осигурување ја спроведува врз друштвата за осигурување, жалителот потенцира дека согласно Законот за супервизија на осигурување како и подзаконските акти (Правилници кои ги донесува Агенцијата за супервизија на осигурување), друштвата за осигурување се должни на годишно, квартално, месечно ниво, како и редовно да ја известуваат Агенцијата за супервизија во осигурување. Имено, секое друштво за осигурување на квартално ниво доставува до Агенцијата извештаи за обемот на капиталот, потребното ниво на маргина на солвентност, износите за техничките резерви. Биланс на состојба и Биланс на успех. Исто така, друштвата се должни на месечно ниво да доставуваат извештај за ликвидноста на друштвото и тоа до секој 5-ти ден во месецот за претходниот месец. Врз основа на наведеното, жалителот потенцира дека кога станува збор за друштво за осигурување, горе цитираниот услов е ирелевантен критериум за утврдување на економска и финансиска состојба. Како што е веќе наведено погоре во жалбата, друштвата за осигурување се финансиски институции кои подлежат на редовна и вонредна контрола спроведувана од Агенцијата за супервизија на осигурување на РМ, која на друштвата им дава дозвола за вршење работи на осигурување, редовно, на месечно, квартално и годишно ниво го контролира работењето на друштвата и која е овластена да поведе дури и постапка за ликвидација на друштвото, доколку истото не работи согласно со законот. Оттука, Агенцијата за супервизија на осигурување е единствен надлежен орган кој има ингеренции да ја утврдува финансиската состојба на друштвата за осигурување. За жалителот е нејасно и крајно нелогично, да се постави овој несразмерен и недоследен услов, економскиот оператор да остварил вкупна бруто полисирана премија од најмалку 2.000.000.000,00 денари во последните 3 (три) години, како релевантен за утврдување на економска и финансиска состојба на друштвата за осигурување во постапка за јавна набавка со проценета вредност од 516.000 МКД (8.390 ЕУР). Дополнително, потенцира дека друштвата за осигурување согласно законските одредби задолжително поседуваат гарантен фонд од

минимум 3.000.000 ЕУР - (член 77 став 3 точка 2 од Законот за супервизија на осигурување). Воедно, спорните минимални услови се непропорционални и не кореспондираат со предметот на јавната набавка, кој се однесува пред се на задолжително законско осигурување од автоодговорност на возилата во сопственост на договорниот орган, кое сите друштва за неживотно осигурување го вршат согласно законската Тарифа за АО и Одлуката на Владата на РМ, како и осигурување на имотот на договорниот орган. Оттука произлегувало дека договорниот орган сторил повреда на основните начела на кои се заснова Законот за јавните набавки и ги ставил во неконкурентна положба потенцијалните понудувачи, истите ги довел во нееднаков третман и ги дискриминирал понудувачите кои не ги исполнуваат односните услови. Дополнително, во точката 8.4. од поедноставената тендерската документација, договорниот орган предвидел минимален услов за квалификување на понудувачите како способни од технички или професионален аспект, на следниот начин: "Достава на доказ за вкупно исплатени (ликвидирани штети) над 840.000.000.00 денари во последните 3 (три) години.". Овој услов според жалителот е недоследен, неоснован, крајно непропорционален и сосема неповрзан со предметот на јавната набавка на осигурување, од кој произлегува интенцијата да се ограничи конкуренцијата помеѓу економските оператори. Со прецизирањето на овие несразмерни услови кои не кореспондираат со предметот на набавката, договорниот орган постапил и спротивно на член 32 од Законот за јавните набавки, односно истиот не ги испочитувал правилата за изработка на тендерската документација предвидени во овој член бидејќи истиот е спротивен на основните начела предвидени во член 2 од Законот за јавните набавки, а тоа се конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори. Врз основа на жалбените наводи, жалителот на Државната комисија за жалби по јавни набавки и предлага да ја усвои оваа жалба и да ги поништи дејствијата во делот во кој се незаконски, односно да ја поништи тендерската документација во делот во кој истата е дискриминирачка, неконкурентна и обезбедува нееднаков третман кон понудувачите и да го задолжи договорниот орган да преземе дејствија кои ќе гарантираат недискриминација и рамноправност на понудувачите како и да го задолжи договорниот орган да му ги надомести трошоците на постапката.

Во одговорот на жалбата договорниот орган дава краток хронолошки тек на постапката и наведува дека се невестинити тврдењата на жалителот дека договорниот орган сторил повреда која била спротивна на одредбите од член 210 став 1 алинеја 3 од Законот за јавни набавки. Неосновани се тврдењата на жалителот дека критериумите за утврдување на способност на економските оператори што договорниот орган ги поставил во тендерската документација

биле несразмерни и неповрзани со предметот на јавната набавка и тоа довело до прекршување на член 144 став 2 од Законот за јавни набавки. Договорниот орган наведува дека видно од поставените критериуми и од законските одредби јасно било дека поставените критериуми биле директно поврзани и целосно се однесувале на предметот на јавна набавка и се во согласност со член 144 став 1 од Законот за јавни набавки. Критериумите кои се поставени во тендерската документација во поглед на точка 8.3 економската и финансиската состојба е предвидено со минимален износ за утврдување на економската и финансиската состојба е економскиот оператор да остварил вкупно бруто полисирана премија од најмалку 2.000.000.000,00 денари во последните 3 (три) години, додека пак во точка 8.4 Техничка или професионална способност да се достави доказ за вкупно исплатени (ликвидирани штети) над 840.000.000,00 денари во последните 3 (три) години. Економската и финансиската состојба како и техничката или професионална способност се предвидени во Законот за јавни набавки во Глава VII Доделување на договорот за јавни набавки, Дел 2 Утврдување на способност член 143 став 1 алинеја 3, Оддел 4 Економска и финансиска состојба на економскиот оператор член 149, 150, и 151 како и Оддел 5 Техничка или професионална способност член 152, 153 и 154. Сумите определени во економската и финансиска состојба на економските оператори и техничката или професионална способност се утврдени по претходна анализа во изминатите години и тоа од Извештаите за работењето на друштвата за осигурување на Агенцијата за супервизија на осигурувањето каде што било утврдено дека по зададените износи од вкупно 11 осигурителни компании на пазарот во Р. Македонија 6 осигурителни компании ги исполнувале условите побарани во тендерската документација. Од ова произлегувало дека се неточни тврдењата на жалителот дека овие критериуми ја нарушуваат конкуренцијата. Договорниот орган спровел јавен оглас преку електронскиот систем за јавни набавки на кој можеле да се пријават сите заинтересирани економски оператори кои сметаат дека ги исполнуваат условите. Исто така економските оператори кои не ги исполнувале самостојно поставените критериуми, Законот за јавни набавки им дозволува да се здружат и да поднесат групна понуда. Погоре изнесеното укажувало дека договорниот орган не сторил повреда на одредбите од членот 2 од Законот за јавни набавки. Неспорна била улогата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, но согласно Законот за јавни набавки, договорниот орган може да бара критериуми од економските оператори доколку има потреба од тоа. Жалителот во жалбата нелогично се впуштил во коментирање во однос на проценетата вредност на постапката која изнесувала 516.00 МКД (8.390 ЕУР) споредувајќи ја со задолжителниот резервен фонд од минимум 3.000.000,00 евра кој жалителот требало да ги поседува. Втор факт кој бил потврден во самата постапка е тоа дека по објавата на огласот до крајниот рок за пристигнување на понудите, не биле пристигнати никакви

прашања, забелешки или коментари од економските оператори кои би се однесувале на забелешките од страна на жалителот односно на денот на отварање на понудите од четири понудувачи, двајца економски оператори ги исполнувале дадените критериуми. Врз основа на погоре изнесеното, договорниот орган потенцира дека Агенцијата за разузнавање како посебен орган на државната управа потребата од овие востановени критериуми во врска со постапката за осигурување ги темели врз тоа дека самата преставува битен дел од безбедносниот систем на Р.Македонија. Вработените во АР, како и возилата кои се примарно средство за работа на АР освен со Законот за Агенција за разузнавање кој преставува закон *lex specialis* истите се опфатени и со Законот за класифицирани информации како и со интерни правни акти кои пропишуваат посебни и построги процедури на однесување и делување. Оттука, договорниот орган и предлага на Државната комисија за жалби по јавни набавки да го усвои одговорот на жалбата и да ги прифати изнесените наводи бидејќи се запазени позитивните законски прописи во Република Македонија и жалбеното барање да го отфрли како неосновано бидејќи не е утврдено дека предвидените критериуми во тендерската документација се спротивни на основните начела предвидени во член 2 од Законот за јавни набавки. Воедно истакнува дека поради постоење на оправдани причини, по основ на Одлуката од Претседателот на Република Македонија за прогласување на кризна состојба на северната и јужна граница на Република Македонија, Агенцијата за разузнавање е задолжена со обврски по истата, службените патнички моторни возила се дел од поважните и примарни средства за работа на Агенцијата за разузнавање и бараме од Државната комисија во најкраток можен рок да донесе Решение.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, одговорот на жалба како и постапувајќи по службена должност утврди дека жалбата е основана.

Државната комисија за жалби по јавни набавки утврди дека договорниот орган изготвил тендерска документација која е спротивна на член 144 став 2 и член 2 од Законот за јавните набавки. Имено, критериумите кои ги предвидел договорниот орган за утврдување на способноста на економските оператори во точка 8.3 и точка 8.4 од тендерската документација се непропорционални и дискриминаторни. Со оглед на наведеното, Државната комисија за жалби по јавни набавки одлучи жалбата да ја уважи и постапката да ја поништи.

Согласно член 2 од Законот за јавните набавки: „ Со овој закон особено се обезбедува: - конкуренција меѓу економските оператори, - еднаков третман и недискриминација на економските оператори, - транспарентност и интегритет

во процесот на доделување на договори за јавни набавки и - рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување договори за јавна набавка. “.

Согласно член 144 став 2 од Законот за јавните набавки:„ (2) Договорниот орган не смее да бара исполнување на одредени критериуми за утврдување на способност на економските оператори кои се непропорционални и кои не се директно поврзани со предметот на договорот за јавна набавка.“.

Со оглед на фактот што жалителот успеал во постапката, трошоците на постапката за правна заштита ќе му бидат надоместени, согласно со член 228 став (2) и (7) од Законот за јавните набавки.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 230 од Законот за јавните набавки и член 20 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд на Република Македонија во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.08-350/6
06.06.2018 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Маја Малахова**

Доставено до:

- Архива;
- „ЕУРОИНС ОСИГУРУВАЊЕ“ АД – Скопје, ул. „Скупи“ бр.12 Скопје
- Агенција за разузнавање на Република Македонија, ул. „Трета Македонска бригада“ бб, Скопје